

RIKSDAGENS PROTOKOLL.

1931.

Första kammaren.

Nr 12.

Lördagen den 14 februari.

Kammaren sammanträdde kl. 3 e. m.

Herr statsrådet *Larsson* avlämnade Kungl. Maj:ts propositioner:

nr 73, angående anslag till särskild polisverksamhet för uppdagande av olovlig införsel av spritdrycker, lönnbränning m. m.;

nr 75, med förslag till lag om ändring i vissa delar av lagen den 29 juni 1912 (nr 184) om understödsföreningar m. m.;

nr 76, angående avlösning av en för Gamla Älvsborgs kungsladugård m. m. utgående avgäld;

nr 81, om viss ändring i den vid lagen den 4 juni 1920 (nr 254) angående rätt till tjänstepension för ordinarie tjänstemän vid postverket, telegrafverket, statens järnvägar och statens vattenfallsverk fogade åldersförteckningen;

nr 82, angående tilläggspension åt vissa i statens tjänst anställda personer; och

nr 83, angående beredande av delaktighet i statens pensionsanstalt åt lärare vid dispensärbarnhem samt barnhem för nervösa och psykopatiska barn.

Föredrogs, men bordlades ånyo på flera ledamöters begäran konstitutionsutskottets utlåtande nr 4.

Vid förnyad föredragning av konstitutionsutskottets utlåtande nr 3, i anledning av väckt motion om beredande av rätt för valnämnd att vidtaga viss anordning till förebyggande av trängsel bland valdeltagarna, bifölls vad utskottet i detta utlåtande hemställt.

Föredrogs ånyo statsutskottets utlåtanden:

nr 20, i anledning av Kungl. Maj:ts i statsverkspropositionen under åttonde huvudtiteln, punkten 122, gjorda framställning angående anslag till ändring och utrustning av vissa lokaler å tandläkarinstitutets tandfyllningsavdelning; samt

nr 21, i anledning av Kungl. Maj:ts i statsverkspropositionen under åttonde huvudtiteln, punkterna 138 och 148, gjorda framställningar angående dels anslaget till arvoden till speciallärare vid tekniska högskolan, dels ock upplåtelse av ett område å norra Djurgården för tekniska högskolans behov.

Vad utskottet i dessa utlåtanden hemställt bifölls.

Föredrogs ånyo bankoutskottets utlåtanden:

nr 4, i anledning av fullmäktiges i riksbanken framställning angående vissa ombyggnads- och reparationsarbeten vid riksbankens avdelningskontor i Malmö;

Första kammarens protokoll 1931. Nr 12.

nr 5, i anledning av fullmäktiges i riksbanken framställning angående nybyggnad för riksbankens avdelningskontor i Norrköping;

nr 6, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående förhöjning för år 1931 av åt vissa f. d. poststationsföreståndare och lantbrevbärare utgående understöd;

nr 7, i anledning av fullmäktiges i riksbanken framställning om årligt understöd åt förra städerskan vid riksbankens avdelningskontor i Växjö Matilda Ekberg; och

nr 8, i anledning av väckta motioner om gratifikation åt vaktmästaren vid riksbankens tryckeriexpedition E. Rönnboms änka.

Vad utskottet i dessa utlåtanden hemställt bifölles.

Herr statsrådet *Gärde* avlämnade Kungl. Maj:ts propositioner:

nr 70, angående godkännande av viss överenskommelse mellan kronan och Visby stad;

nr 71, angående ersättning till vissa personer i anledning av sjukdom, ådragen under militärtjänstgöring; och

nr 72, angående understöd åt avlidne värnpliktige K. T. Lunds moder.

Föredrogos ånyo bankoutskottets utlåtanden:

nr 9, i anledning av väckt motion om understöd för en gång åt förre vaktmästaren hos andra kammaren J. A. Eriksson; samt

nr 10, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående ändrade villkor för underhåll och pensioner till avskedad indelt manskap vid armén och marinen m. m. jämte en i ämnet väckt motion.

Vad utskottet i dessa utlåtanden hemställt bifölles.

Föredrogs ånyo och företogs punktvis till avgörande bankoutskottets utlåtande nr 11, angående regleringen av utgifterna för budgetåret 1931/1932 under riksstatens elfte huvudtitel, innefattande anslagen till pensions- och in- dragningsstaterna.

Punkterna 1 och 2.

Vad utskottet hemställt bifölles.

Punkterna 3 och 4.

Lades till handlingarna.

Punkterna 5—23.

Vad utskottet hemställt bifölles.

Punkterna 24 och 25.

Lades till handlingarna.

Punkterna 26—28.

Vad utskottet hemställt bifölles.

Vid förnyad föredragning av andra lagutskottets utlåtande nr 6, i anledning av väckt motion om upphävande av lagarna om kollektivavtal och om arbetsdomstol, bifölls vad utskottet i detta utlåtande hemställt.

Föredrogs ånyo första kammarens första tillfälliga utskotts utlåtande nr 1, i anledning av väckt motion om införande i förordningen angående expeditiönslösen av bestämmelse, att protokoll över borgerlig vigselförrättning icke behöver lösas av kontrahenterna.

Ang. skyldigheten att lösa protokoll över borgerlig vigselförrättning.

I en inom första kammaren väckt och till dess första tillfälliga utskott för behandling hänvisad motion, nr 178, hade herr *Lindhagen* hemställt, att riksdagen ville besluta sådant förtydligande av § 12 i förordningen angående expeditiönslösen, att till där uppräknade fall, för vilka ej någon vore skyldig utlösa myndighets protokoll, tillades »borgerlig vigselförrättning».

Utskottet hade i det nu föreliggande utlåtandet på återopade grunder hemställt, att första kammaren måtte för sin del besluta, att riksdagen skulle i skrivelse till Kungl. Maj:t anhålla, det Kungl. Maj:t täcktes vidtaga åtgärder i syfte att vid borgerlig vigsel utlösandet av utdrag eller avskrift av protokoll över vigselförrättningen ej skulle av vederbörande myndighet påfordras.

Herr Mellén: Herr talman! Förevarande motion liksom utskottets därav föranledda utlåtande synes vid ett hastigt påseende ha rätt så goda skäl för sig, men granskar man litet närmare förhållandena, skall man enligt mitt förmenande finna, att så icke är fallet.

Praxis har, säga både motionären och utskottet, utvecklats olika, då det gällt för den borgerlige vigselförrättaren, vilken i regel är borgmästaren i stad, att avgöra, huruvida skyldighet föreligger för kontrahenterna vid den borgerliga vigseln att utlösa protokoll över förrättningen eller ej. I somliga städer har vigselförrättaren ansett, att sådan skyldighet föreligger, och han har av kontrahenterna utkrävt 4 kronor, varav 3 kronor gå som lösen till vigselförrättaren och 1 krona är stämpelkostnad, vilket belopp levereras till statsverket. På andra håll har vigselförrättaren, säga de, ansett, att sådan skyldighet icke föreligger, och vigseln har således förrättats kostnadsfritt. Denna olikhet betecknar utskottet som otillfredsställande, och utskottet anser, att enhetliga förhållanden böra råda överallt. Därjämte säger utskottet, att då den kyrkliga vigseln icke är förenad med någon som helst utgift eller skyldighet att lösa protokoll, borde samma regler gälla beträffande den borgerliga vigseln. På dessa skäl huvudsakligen hemställer nu utskottet om en skrivelse till Kungl. Maj:t om vidtagande av åtgärder för att kontrahenterna vid den borgerliga vigseln icke skola vara skyldiga att utlösa protokoll. Om detta krav bifalles, kommer det naturligtvis att medföra en minskning i avlöningsförmånerna för vigselförrättarna.

Om man nu ser på det första skälet, nämligen olika praxis, så har motionären själv framhållit, att av 85 tillfrågade magistrater ha 62 tolkat ifrågavarande bestämmelse så, att skyldighet föreligger att lösa protokoll, medan däremot 16 magistrater icke ha brukat taga lösen. Sju ha förklarat sig vara tveksamma om föreskriften i fråga. Enligt min åsikt är det enligt gällande författningar om expeditiönslösen och stämpelavgift en ofrånkomlig skyldighet för kontrahenterna i detta fall att lösa protokoll. Att denna min uppfattning är riktig, styrkes åtminstone av att en så stor procent av magistraterna verkligen uttagit lösen. Å andra sidan är den omständigheten, att en del magistratspersoner icke uttagit lösen, icke något bevis för — direkt åtminstone — att de tolkat lagen annorlunda. De ha tyckt det vara besvärligt, och

Ang. skyldig-
heten att lösa
protokoll över
borgerlig vig-
selförrättning.

(Forts.)

de ha kanske också varit för beskedliga. Det gäller resande, som redan farit, och det är inte så lätt att få ut dessa kronor av dem, och vederbörande ha kanske därför avstått.

Den omständigheten, att det ej utlöses något bevis vid kyrklig vigsel, är icke något som helst skäl för, att borgerlig vigsel skulle företagas utan någon som helst avgift. Kyrklig vigsel har ingått i prästerskapets åligganden i alla tider, och prästerna ha därför sin stadgade fasta lön. Den borgerliga vigseln däremot är en senare tids institut, som påhängts magistraterna vid sidan av deras egentliga verksamhet och uppgifter. Vidare är det att märka att under det att prästerna äro fast avlönade och ej ha några som helst sportler, avlönas, kan jag säga, de flesta magistratspersoner till betydande del med sportler. Det kan då inte vara lämpligt att ur gällande sportel- och lönesystem utan vidare bryta ut en sådan här avgift, enstaka för sig själv, utan därmed bör kunna få anstå till den tid, då efter föregående utredning kända hela sportelsystemet avföres.

Det är också andra synpunkter, som göra, att en borgerlig vigselförrättare icke kan likställas med en kyrklig. En präst är ej skyldig att viga ett brudpar, om icke någon av kontrahenterna tillhör hans församling. Den borgerlige vigselförrättaren däremot, borgmästaren eller annan magistratsperson, kan inte säga nej. Han är nämligen skyldig att taga emot kreti och pleti, och om det kommer folk från norr, söder, öster eller väster, från Haparanda eller Ystad, så är han skyldig att viga dem. Detta kan förorsaka honom mycket besvär. Då det upptar hans tid, kan han väl inte vara skyldig att göra det utan någon som helst ersättning. Det är i många fall så, att brudpar från landsbygden för att undgå besvär i utgifter för bröllop resa in till en stad för att låta viga sig hos borgmästaren. Dessa människor tillhöra inte hans verksamhetsområde. De skatta ej till staden och äro egentligen för borgmästaren helt ovidkommande.

Vidare är den borgerlige vigselförrättaren enligt lag skyldig att föra protokoll över vigseln. Han skall också granska handlingarna och lysningsattesterna och se till, att preskription inte föreligger etc. Den kyrkliche vigselförrättaren för intet som helst protokoll.

Det synes mig, som om utskottet hade sett väl ensidigt på saken och endast tagit i betraktande kontrahenternas intressen. För en magistratsperson i småstäderna, vilken ofta är mycket dåligt avlönad och vars inkomster mest äro baserade på sportler, kan den årliga inkomstminskning, som påyrkade bestämmelsen skulle medföra, vara betydligt mera kännbar än den engångsutgift på 4 kronor, som ett vigselpar har att betala. Jag håller före, att ett bifall till motionen i en eller annan form liksom en skrivelse till Kungl. Maj:t är överflödigt, obehövligt och rentav obefogad.

Läser man lagen rätt, behöver det icke bli någon olika praxis, och skulle det råda olika tolkningar om saken, då skapar man enklast riktig praxis genom prejudikat och icke genom en riksdagsskrivelse till Kungl. Maj:t. Vidare är den utgift å 4 kronor, som de borgerliga kontrahenterna få vidkännas, en synnerligen modest och blygsam ersättning för det stora besvär, som de komma och förorsaka en, man kan säga, dem ofta ovidkommande person. Äro kontrahenterna fattiga ha de författningsenlig rätt att få avskriften av protokollet gratis. Jag har hört uppgivas, att i en stad på en lördagsförmiddag ända till 10 å 12 borgerliga vigslar förekommit. Man kan ju inte behandla dessa på samma sätt som inteckningsförnyelser eller växelprotester, eller taga dem i klump. Borgmästaren söker nog i stället i regel att få något av stil och värdighet över det hela, och vigselförrättningarna kunna taga hela hans förmiddag i anspråk.

Till slut kan jag inte underlåta framhålla, att motionären, som enligt

vad han själv säger, under den långa tid, han var borgmästare i Stockholm, i praxis tillämpade den uppfattningen, att det föreligger skyldighet för parterna att betala denna avgift på 3 kronor till vigselförrättaren och 1 krona till staten, först efter det ändrade förhållanden inträtt och all lösen vid rådhusrätten indragits till statskassan får annan uppfattning i saken, och att denna uppfattning sedan han lämnat borgmästeriet växer sig så stark, att han ansett nödvändigt att motionera i riksdagen om förbud för sina gamla ämbetsbröder att tillämpa det tillvägagångssätt, som han själv förut använt.

Jag yrkar, herr talman, avslag å motionen.

Herr Wagnsson: Herr talman! Den föreliggande frågan tillhör ju inte precis de större frågor, som riksdagen har att syssla med. Till omväxling med de stora världsproblem, som oftast bruka sysselsätta herr Lindhagen, har han denna gång roat sig med att underställa kammarens prövning en fråga av mindre räckvidd, ehuru av en viss praktisk betydelse.

Som den föregående ärade talaren erinrade om, har motionären i sin framställning påvisat, att det råder olika praxis beträffande kontrahenternas skyldighet att lösa protokoll vid ingången borgerlig vigsel. Det har syns utskottet önskvärt, att man på detta område får enhetliga bestämmelser till stånd, och därför har utskottet enat sig om att föreslå riksdagen en skrivelse till Kungl. Maj:t med begäran om utredning i detta syfte.

Om det under denna utredning skulle visa sig, att någon enskild tjänsteinnehavare skulle lida en alltför påtaglig minskning i sina inkomster genom införande av en enhetlig praxis på detta område i den riktning, som motionären tänkt sig, så lär väl Kungl. Maj:t ha anledning att taga hänsyn också till detta förhållande, då ett slutgiltigt ståndpunktstagande skall ske i frågan. Jag tror, att det bör vara en tämligen enig uppfattning därom, att man icke bör betunga kontrahenter, som önska borgerlig vigsel, med någon utgift här för, då någon motsvarande utgift icke förekommer vid kyrklig vigsel.

Det synes mig som om herr Mellén inte har alltför starka skäl för sin ståndpunkt, då han talar om det myckna besvär, som de borgerliga vigselförrättarna kunna utsättas för genom den borgerliga vigseln. Han nämnde visserligen, att en borgerlig vigselförrättare är skyldig att förrätta vigsel, aningen kontrahenterna äro från den ort, där vigselförrättaren är bosatt, eller från någon annan del av landet. Men jag förmodar å andra sidan, att det icke föreligger någon skyldighet för den borgerlige vigselförrättaren att på vilken tid som helst på dagen förrätta vigsel. Det kan naturligtvis inskränkas till att ske på vederbörandes mottagningstid, och det bör, synes det mig, snarare vara en angenäm omväxling i det törhända något enformiga och tröttande juridiska arbetet, om en sådan vigsel kommer som ett avbrott i det vardagliga arbetet.

Jag tillåter mig, herr talman, att yrka bifall till utskottets hemställan.

Efter härmed slutad överläggning gjorde herr talmannen jämlikt därunder förekomna yrkanden propositioner, först på bifall till samt vidare på avslag å vad utskottet i det under behandling varande utlåtandet hemställt; och förklarade herr talmannen, sedan han upprepat propositionen på bifall till utskottets hemställan, sig finna denna proposition vara med övervägande ja besvarad.

Herr *Mellén* begärde votering, i anledning varav uppsattes samt efter given varsel upplästes och godkändes en så lydande omröstningsproposition:

Den, som bifaller vad första kammarens första tillfälliga utskott hemställt i sitt utlåtande nr 1, röstar

Ja;

Ang. skyldig-
heten att lösa
protokoll över
borgerlig vig-
selförrättning.
(Parts.)

Ang. skyldig-
heten att lösa
protokoll över
borgerlig vig-
selförrättning.
(Forts.)

Den, det ej vill, röstar

Nej;

Vinner Nej, avslås utskottets hemställan.

Sedan kammarens ledamöter intagit sina platser samt voteringspropositionen efter förnyad uppläsning anslagits, verkställdes omröstningen på det sätt, att efter särskilda uppmaningar av herr talmannen först de ledamöter, som ville rösta för ja-propositionen, och därefter de ledamöter, som ville rösta för nej-propositionen, reste sig från sina platser; och befanns därvid, att flertalet röstade för ja-propositionen.

Jämlikt § 63 riksdagsordningen skulle kammarens beslut i förevarande ärende genom utdrag av protokollet delgivas andra kammaren.

Vid föredragning av Kungl. Maj:ts denna dag avlämnade propositioner nr 70—73, 75, 76 och 81—83 blevo desamma på begäran bordlagda.

Ledighet från riksdagsgörömlen beviljades herr *Möller* för tiden den 16—den 26 innevarande månad.

Justerades protokollsutdrag för denna dag, varefter kammarens sammanträde avslutades kl. 3.34 e. m.

In fidem

G. H. Berggren.

Tisdagen den 17 februari.

Kammaren sammanträdde kl. 4.30 e. m.

Herr statsrådet *Gärde* avlämnade Kungl. Maj:ts propositioner: nr 80, angående huvudgrunderna för en rättegångsreform; och nr 84, angående anslag till den lägre mejeriundervisningen.

Herr **andre vice talmannen** erhöll på begäran ordet och yttrade: Herr talman! Jag tillåter mig hemställa, att kammaren för sin del ville besluta, att ett särskilt utskott, bestående av 24 ledamöter, 12 från vardera kammaren, måtte tillsättas för behandlingen av ej mindre Kungl. Maj:ts proposition nr 80 angående huvudgrunderna för en rättegångsreform än även de ytterligare framställningar, som kunna komma att av Kungl. Maj:t eller i enskilda motioner göras i detta ämne eller andra i omedelbart sammanhang därmed stående frågor, ävensom att andra kammaren inbjudes att i detta beslut förena sig med första kammaren.

Vad herr andre vice talmannen sålunda hemställt bifölls.

Ett protokollsutdrag i ämnet justerades och avsändes till andra kammaren.

Anmälades och godkändes statsutskottets förslag till riksdagens skrivelser till Konungen:

nr 25, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående nedsättning av räntan å vissa lån ur lånefonden för tjänstemannasamhället vid Mörby; och

nr 26, angående regleringen för budgetåret 1931/1932 av utgifterna för kapitalökning i avseende å post- och telegrafverken samt statens järnvägar och statens vattenfallsverk.

Anmälades och godkändes andra lagutskottets förslag till riksdagens skrivelser till Konungen:

nr 27, i anledning av väckt motion om ändrad lydelse av 17 § i lagen om vissa av landsting eller kommun drivna sjukhus; och

nr 28, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lag om ändrad lydelse av 20 kap. 3 § lagen den 18 juni 1926 om delning av jord å landet.

Fortsatt ledighet från riksdagsgöromålen beviljades herr *Kropp* för tiden till och med den 27 i denna månad.

Föredrogs och hänvisades till statsutskottet Kungl. Maj:ts proposition, nr 70, angående godkännande av viss överenskommelse mellan kronan och Visby stad.

Föredrogs och hänvisades till bankoutskottet Kungl. Maj:ts propositioner:
nr 71, angående ersättning till vissa personer i anledning av sjukdom, ådragen under militärtjänstgöring; och
nr 72, angående understöd åt avlidne värnpliktige K. T. Lunds moder.

Föredrogs och hänvisades till statsutskottet Kungl. Maj:ts proposition nr 73, angående anslag till särskild polisverksamhet för uppdagande av olovlig införsel av spritdrycker, lönnbränning m. m.

Föredrogs Kungl. Maj:ts proposition nr 75, med förslag till lag om ändring i vissa delar av lagen den 29 juni 1912 (nr 184) om understödsföreningar m. m.

Propositionen hänvisades, såvitt angick förslaget till lag om ändring i vissa delar av lagen den 29 juni 1912 om understödsföreningar samt förslagen till förordningar om erkända sjukkassor och om moderskapsunderstöd, till behandling av lagutskott och i övrigt till statsutskottet.

Föredrogs och hänvisades till statsutskottet Kungl. Maj:ts proposition nr 76, angående avlösning av en för Gamla Älvsborgs kungsladugård m. m. utgående avgäld.

Föredrogs och hänvisades till bankoutskottet Kungl. Maj:ts propositioner:
nr 81, om viss ändring i den vid lagen den 4 juni 1920 (nr 254) angående rätt till tjänstepension för ordinarie tjänstemän vid postverket, telegrafverket, statens järnvägar och statens vattenfallsverk fogade åldersförteckningen;
nr 82, angående tilläggspension åt vissa i statens tjänst anställda personer; samt
nr 83, angående beredande av delaktighet i statens pensionsanstalt åt lärare vid dispensärbarnhem samt barnhem för nervösa och psykopatiska barn.

Herr **Svensson, Martin**, erhöll på begäran ordet och anförde: Herr talman! Beträffande Kungl. Maj:ts proposition nr 75, med förslag till lag om ändring i vissa delar av lagen den 29 juni 1912 (nr 184) om understödsföreningar m. m., ber jag få hemställa, att med hänsyn till ärendets synnerliga omfattning motionstiden måtte utsträckas till det sammanträde, som infaller näst efter tjugo dagar efter propositionens avlämnande.

Denna hemställan bifölls.

Föredrogs och bordlades Kungl. Maj:ts denna dag avlämnade propositioner nr 80 och 84.

Herr **Hansson, Sigfrid**, avlämnade en av honom m. fl. undertecknad motion, nr 205, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lag angående ändring i vissa delar av lagen den 29 juni 1912 (nr 206) om arbetarskydd.

Motionen hänvisades till behandling av lagutskott.

Anmälades och bordlades

bevillningsutskottets betänkanden och memorial:

nr 3, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående tullfri införsel av två telefonkablar;

nr 4, i anledning av väckta motioner angående beredande åt kommun av säkerhet för utfående av kommunen tillkommande skogsaccis;

nr 5, i anledning av väckta motioner om viss ändring i 22 § 1 mom. kommunalskattelagen; och

nr 6, angående särskild ersättning åt sekreteraren hos bevillningsutskottet; samt

andra lagutskottets utlåtande nr 7, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lag angående ändrad lydelse av 14 och 34 §§ i lagen den 30 juni 1913 om allmän pensionsförsäkring.

Justerades protokollsutdrag för denna dag samt protokollen för den 11 och den 13 innevarande månad.

Kammarens sammanträde avslutades kl. 4.41 e. m.

In fidem
G. H. Berggren.

Torsdagen den 19 februari.

Kammaren sammanträdde kl. 4.30 e. m.

Herr statsrådet *Gärde* avlämnade Kungl. Maj:ts propositioner:

nr 77, angående godkännande av en mellan Sverige, Danmark, Finland, Island och Norge den 6 februari 1931 avslutad konvention innehållande internationellt privaträttsliga bestämmelser om äktenskap, adoption och förmynderskap, m. m.;

nr 78, angående godkännande av en mellan Sverige, Danmark, Finland, Island och Norge den 10 februari 1931 avslutad konvention angående indrivning av underhållsbidrag, m. m.;

nr 93, angående understöd åt efterlevande till vissa i statens tjänst anställda personer; samt

nr 95, angående anvisande av medel för ökad föredragning i regeringsrätten av finansdepartementet tillhörande mål under första halvåret 1931.

Herr statsrådet *von Stockenström* avlämnade Kungl. Maj:ts propositioner:

nr 89, angående försäljning av vissa delar av det s. k. Köpingskomplexet i Västmanlands län; och

nr 90, angående befrielse för förre kronoarrendatorn K. J. Alm från viss betalningsskyldighet m. m.

Herr statsrådet *Holmbäck* avlämnade Kungl. Maj:ts proposition, nr 86, angående återbetalande av viss del av deposition till säkerhet för fullgörande av stadgade villkor för koncession å järnvägsanläggning från Hosjö till Linghed.

Herr statsrådet *Hansén* avlämnade Kungl. Maj:ts propositioner:

nr 85, angående bestridande av vissa kostnader för reparation av isbrytarfartyget »Atle»; och

nr 87, angående godkännande av en i Oslo den 22 december 1930 undertecknad konvention om ekonomiskt närmande.

Upplästes ett från andra kammaren ankommet protokollsutdrag, nr 168, utvisande att nämnda kammare förenat sig med första kammaren i dess beslut om tillsättande av ett särskilt utskott för behandling av Kungl. Maj:ts proposition nr 80, angående huvudgrunderna för en rättegångsreform, m. m.

Herr **andre vice talmannen**: Jag ber att få föreslå, att kammaren behagade besluta utse 12 suppleanter i det särskilda utskott, varom riksdagen nu fattat beslut.

Härtill lämnade kammaren sitt bifall.

Därefter yttrade herr talmannen, att han efter samråd med andra kammarens talman finge föreslå, det första kammaren ville besluta att vid sammanträde, som komme att hållas lördagen den 21 innevarande månad, företaga val av ledamöter och suppleanter i det särskilda utskott, kamrarna nu beslutit tillätta.

Detta förslag antogs.

Herr andre vice talmannen erhöll ordet och anförde: Jag tillåter mig hemställa, att tiden för väckande av motioner i anledning av Kungl. Maj:ts proposition nr 80 måtte med hänsyn till ärendets synnerliga omfattning utsträckas till det sammanträde, som infaller näst efter tjugu dagar från propositionens avlämnande.

Denna hemställan bifölls.

Föredrogs och hänvisades till särskilda utskottet Kungl. Maj:ts proposition nr 80, angående huvudgrunderna för en rättegångsreform.

Föredrogs och hänvisades till jordbruksutskottet Kungl. Maj:ts proposition nr 84, angående anslag till den lägre mejeriundervisningen.

Föredrogs, men bordlades ånyo på flera ledamöters begäran bevillningsutskottets betänkanden nr 3—5.

Vid föredragning av bevillningsutskottets memorial nr 6, angående särskild ersättning åt sekreteraren hos bevillningsutskottet, bifölls vad utskottet i detta memorial hemställt.

Föredrogs, men bordlades ånyo på flera ledamöters begäran andra lagutskottets utlåtande nr 7.

Vid föredragning av Kungl. Maj:ts denna dag avlämnade propositioner nr 77, 78, 85—87, 89, 90, 93 och 95 blevo desamma på begäran bordlagda.

Herr *Lindhagen* väckte en motion, nr 206, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lag angående ändring i vissa delar av lagen den 29 juni 1912 (nr 206) om arbetarskydd.

Motionen blev på begäran bordlagd.

Anmälades och bordlades

konstitutionsutskottets memorial nr 5, i anledning av olika meningar mellan kamrarna, till vilket utskott Kungl. Maj:ts proposition, nr 36, angående beredande av en tredje emeritlön åt biskopar bör hänvisas;

bevillningsutskottets betänkanden:

nr 7, i anledning av väckt motion angående ökad effektivitet vid uttagandet av skatt å aktieutdelning;

nr 8, i anledning av väckt motion angående viss ändring av bestämmelserna om kommunal beskattning av inkomst av skogsbruk; samt

nr 9, i anledning av väckta motioner om ändrad beräkning av underlaget för fastighetsskatten beträffande jordbruksfastighet;

första lagutskottets utlåtanden:

nr 4, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lag angående ändring i vissa delar av lagen den 30 maj 1919 om rätt till litterära och musikaliska verk m. m.; samt

nr 5, i anledning av väckt motion angående ändrade bestämmelser rörande kungörelser om exekutiva auktioner; ävensom

jordbruksutskottets utlåtanden:

nr 2, i anledning av vissa av Kungl. Maj:t i statsverkspropositionen under nionde huvudtiteln gjorda framställningar jämte i ämnet väckta motioner;

nr 10, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående avstående av å kronans hemman i Gislövs by i Gislövs socken av Malmöhus län belöpande andelar i viss samfällighet;

nr 11, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående försäljning till Gävleborgs läns landsting av viss del av Hälsinge regementes förutvarande mötesplats Mohed;

nr 12, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående försäljning av den s. k. Getgärdan i Skinnarbyn i Bygdeå socken av Västerbottens län;

nr 13, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående försäljning av vissa delar av Vännäs mötesplats;

nr 14, i anledning av väckt motion angående statens övertagande av byggande och underhåll utav genomgående vägförbindelser; samt

nr 15, i anledning av väckta motioner om jordbruksfastighets likställande med annan fastighet beträffande vägbeskattningen.

Justerades protokollsutdrag för denna dag, varefter kammarens sammanträde avslutades kl. 4.45 e. m.

In fidem
Lode Wistrand.